

तुमची आर्थिक समृद्धी रोखणाऱ्या सवयी

प्रत्येक व्यक्ती निश्चित हेतूने गुंतवणूक करीत असते. या हेतूमध्ये अनेकदा आपल्याला खरंखुरं आर्थिक स्वातंत्र्य मिळाव, खर्च करताना पैसे आपल्या मर्जीनुसार करता यावेत अशी त्यांची अपेक्षा असते. कोणतीही गुंतवणूक स्वतः न करता अनपेक्षितपणे काहीजण श्रीमंत बनतात. त्यांच्याकडे केवळ भरपूर पैसे आहेत म्हणून आपण त्यांना श्रीमंत असे म्हणून शकतो, समृद्ध नव्हे. असलेले पैसे योग्य रीतीने गुंतवणूक करून वाढवता आले किंवा त्यात भर घालता आली नाही तरी निदान ते सांभाळता येईल एवढे किमान कौशल्य आपल्याकडे असेल, तर आर्थिकदृष्ट्या आपण खरोखरच समृद्ध झालो असे म्हणता येईल. हा मार्ग वाटतो तितका सोपा नाही. त्यात अनेक अडथळे आहेत. आपल्या अनेक आर्थिक सवयी या आपल्याला मध्यमवर्गातच ठेवतात अथवा त्याकडे ढकलतात, त्यांचा थोडक्यात आढावा घेऊ या.

उदय पिंगळे
कोणतेही निश्चित आर्थिक ध्येय नसणे – अनेक व्यक्ती
अशा आहेत त्यांच्यापुढे कोणतेही आर्थिक ध्येय नसते. त्यामुळे
बचत किंवा त्यापुढे जाऊन गुंतवणूक करावी असे त्यांना
वाटतच नसल्याने त्यांना समृद्धी सोडाच श्रीमंतही होता येत
नाही. तेव्हा आर्थिक दृष्टीने समृद्ध व्हायचं असेल तर आपले
उद्दिष्ट असणे आणि ते पूर्ण करण्याचे प्रामाणिक प्रयत्न करणे
गरजेचे आहे. स्वतःच्या आर्थिक उद्दिष्टांना प्राधान्य न देणे –
काही व्यक्ती अशाही आहेत ज्यांच्याकडे निश्चित आर्थिक उद्दिष्ट
आहे; परंतु त्यांचा प्राधान्यक्रम गरजा आणि चैन यासाठी खर्च
करण्याकडे आहे. त्यामुळे ते पुरेशी गुंतवणूक करू शकत
नाहीत, आर्थिकदृष्ट्या समृद्ध होऊ शकत नाहीत. फारच थोडे
लोक उद्दिष्टांवर लक्ष ठेवून प्रथम बचत अथवा गुंतवणूक करतात.
मिळालेल्या पैशाचे नियोजन करून गुंतवणूक केल्यास, राहिलेले
पैसे परिस्थितीनुसार खर्च कसे करायचे ते आपोआप समजत
जाईल.

अनावश्यक कर्ज घण - आर्थिक क्षेत्रातील स्पृहमुळे सध्या कुणालाही सहज कर्ज उपलब्ध होत आहे. त्यासाठी कोणतेही तारण ठेवावे लागत नसल्याने, अनेकदा अनावश्यक कारणांसाठी कर्ज घेतले जाते. स्वतःला राहण्यासाठी घर, उच्च शिक्षण, व्यवसायाची वृद्धी यासाठी घेतलेले कर्ज हे आवश्यक कर्ज म्हणता येईल. घर आणि उच्च शिक्षण हे गरजेचे; परंतु आता आवाक्यातील नसलेले त्यामुळे कर्ज घ्यावे लागणे अपरिहार्य आहे. व्यवसाय वृद्धीसाठी घेतलेल्या/ कर्जातून भविष्यात उलाढाल होईल, वाढीव परतावा मिळू शकतो म्हणून ते कर्ज आवश्यक कर्ज समजावे. याउलट चैनीच्या वस्तू खरेदी करण्यासाठी घेतलेले कर्ज अनावश्यक म्हणता येईल. अनेकदा यासाठी हस्ता (एचख) किती पडेल हे सांगितले जाते. त्याकडे पाहून कर्ज खूप क्षुल्क वाटू शकते. यासाठी व्याज द्यावे लागते. वरचवर सहज उपलब्ध असणारे कर्ज घेतल्यास कर्ज फेडण्यासाठी नवे कर्ज अशी परिस्थिती निर्माण होऊन तुमची वाटचाल दिवाळखोरीकडे सुरु होते. पुरेसा राखीव निधी नसणे - अचानक काही आर्थिक संकट आलं, जसे मोठे आजारपण, अपघात, नोकरी जाणे अशा परिस्थितीत काही नियमित खर्च हे करावेच लागतात. त्यांना पर्याय नसतो. स्वतःकडे ६ ते १२ महिने खर्चास पुरेल एवढा निधी असेल आणि तो सहज काढून घेता येत असेल तर तो उपयोगी पडतो. नाहीतर अधिक व्याजदराने कर्ज घ्यावे लागते. उधार उसनवारी करावी लागते. असा निधी निर्माण करून आपली आर्थिक स्थिती मजबूत राहते. कुणाकडे हात पसरावे

लागते नाहीत. उत्पन्न, खर्च, मालमत्ता, दायित्व किती ते माहिती नसणे – कोणतेही आर्थिक उद्दिष्ट नसलेल्या व्यक्तीनाया गोष्टी माहिती नसतात. याचा वेळोवेळी आढावा घेऊन त्याप्रमाणे गुंतवणूक निर्णय घेण्याची सवय असल्यास त्यातील अनावश्यक गोष्टी टाळता येतात. आवश्यक तरतुदी/धोरणात्मक बदल करता येतात. आर्थिक नुकसान करणाऱ्या महाग सवयी – अपवादात्मक प्रसंगीच क्षम्य असलेल्या आणि अलीकडे सर्रास अंगवळणी पडलेल्या काही सवयी उदा. हॉटेलिंग करणे, तत्काळ कोट्यातून प्रवास तिकीट काढणे, शेवटच्या क्षणी सहलीस निघणे, आयत्या वेळी विमानाचे तिकीट काढणे, बाहेर खाणे, ब्रॅण्डेड वस्तूच खरेदी करणे, सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेचा वापर करण्याएवजी खासगी वाहतुकीचा वापर करणे, सुजाण ग्राहक हा नेहमी जागृत असायला हवा. त्याने योग्य दर्जा आणि वाजवी किंमत (स्वस्त नव्हे) यांचा स्वतः नियमित शोध घ्यावा आणि नियोजन करावे. अगदीच नाईलाज असेल तरच अन्य पर्याय आजमावेत. गुंतवणूक न करता केवळ त्यांच्या संधी शोधत बसणे – गुंतवणुकीचे अनेक पर्याय उपलब्ध असताना विशिष्ट पर्यायाची वाट पाहण्यासाठी अनेकजण आपले पैसे तसेच बचत खात्यात ठेवतात. त्यामुळे गुंतवणूक न होता नुकसानच होते. फार काळ पैसे तसेच गुंतवणूक न करता ठेवण्याएवजी आपल्याकडे एकच पर्याय नसून अन्य पर्यायही माहिती असायला हवेत.

कर आकारणी सवलती संबंधित माहिती नसणे - भांडवल बाजाराशी संबंधित अनेक गुंतवणूक प्रकार आहेत, त्यावर करसूट आणि सवलतीच्या एकसमान दराने कर आकारणी होते. अनेकांना हे माहिती नसल्याने ते आपली गुंतवणूक अन्य प्रकारात करून त्यावर कर देतात. प्राथमिक आर्थिक विषयांची कमी माहिती - आर्थिक संबंधात अशा अनेक प्राथमिक गोष्टी म्हणजे उद्दिष्ट, अंदाजपत्रक, देखभाल खर्च माहीत असतील तर योग्य पर्याय गुंतवणूकदार निवङ्ग शकतात. उदा. घर, गाडी विकत घेणे याएवजी भाड्याने घेणे. असलेले घर / गाडी बदलून मोठे घर, आलिशान गाडी घेण्याचे फायदे / तोटे हे माहीत असेल तर योग्य तोच खर्च केला जातो. सहज सुचलेल्या या यादीत अनेक गोष्टींची अजूनही भर टाकता येईल. बन्याच जणांना त्या कंजूषपणा दर्शविणाऱ्या वाटतील. आवश्यक असेल तर त्या नक्की कराव्यात त्यासाठी मागे-पुढे पाहू नये. हा समतोल साधत राहिल्यासच आपण सुजाण गुंतवणूकदार बनून आपल्या संपत्तीत भर घालू शकतो.

शंभर कोटी मुले हवामानबदलाच्या विळख्यात

जगभरातील शंभर कोटीहून अधिक, विशेषत: भारत पाकिस्तान, अफगाणिस्तान, सेंट्रल आफ्रिकन रिपब्लिक आणि नायजेरिया अशा कमी विकसित देशांमध्ये राहणाऱ्या मुलांना हवामानबदलामुळे वाढत्या धोक्याचा सामना करावलागतो. त्यांना आधीच स्वच्छ पाण्याची अनुपलब्धता शिक्षणाचा अभाव, आरोग्यसेवांची कमतरता अशा समस्यांचा सामना करावा लागतो. त्याबरोबर आता या धोक्याचा सामने करावा लागत आहे.

‘युनायेटेड नेसन्स चिल्ड्रन्स फड’ (युनिसेफ)ने नुकताच्च एक अहवाल प्रसिद्ध केला. त्यात येत्या काही वर्षांमध्ये मुलांच्या दृष्टीने पर्यावरणाच्या वाढत्या धोक्यांबद्दल गंभीर चिंता व्यक्त करण्यात आली. या अहवालानुसार, येत्या काही दशकांमध्ये म्हणजे २०५० पर्यंत मुलांना उण्णतेच्या लाटा, पूरे आणि जंगलातील आणीसारख्या नैसर्गिक आपर्तीनं तोंड द्यावे लागणार आहे. अहवालानुसार २०५० च्या पिढील आताच्या तुलनेत जास्त उण्णतेचा सामना करावा लागेशक्तो. अभ्यासानुसार, २०५० पर्यंत जगातील तापमान आताच्या जवळपास आठपट वाढू शकते. याचा अर्थ असाहे की, मुलांना अधिक तीव्र उष्णतेचा सामना करावा लागेल. ‘युनिसेफ’च्या अहवालानुसार येत्या काही वर्षांमध्ये

उण्णतेमुळे जंगलात आग लागण्याचा धोका वाढणार आहे वातावरणातील बदलामुळे, वाढलेली उण्णता-पूर-दुष्काळ यामुळे मुलांच्या भवितव्यासाठी मोठी आव्हाने निर्माण होउ शकतात. 'युनिसेफ'च्या ताज्या अहवालात म्हटले आहो की, हवामानबदलाच्या धोक्याचा सामना करणाऱ्या य मुलांसाठी तातडीने आणि प्रभावी पावले उचलण्याची गरज आहे. जगातील कोट्यवधी मुले सध्या मोठ्या धोक्याच्या छायेखाली आहेत. हवामानबदलामुळे मोठा विढूस होउ शकतो. जगातील ३३ देशांमध्ये येणारा काळ मुलांसाठी सर्वात धोकादायक असू शकतो. हवामान बदल आणि पर्यावरणीय समस्यांचा या देशांवर सर्वाधिक परिणाम होउ शकतो. आश्र्याची बाब म्हणजे जगातील हरितगृह वायंच्या उत्सर्जनात यादीत समाविष्ट असलेल्या या देशाचे योगदान फारच कमी आहे. यादीत समाविष्ट असलेले हे ३३ देश ज्यात भारताचाही समावेश आहे, एकत्रितपणे केवळ नउ टके वायू उत्सर्जित करत आहेत. असे असूनही, या देशांमधील मुलांना उण्णतेच्या लाटा, पूर, दुष्काळ आणि इतर नैसर्गिक आपत्तीसारख्या वातावरणातील बदलामुळे सर्वाधिक समस्यांना तोंड द्यावे लागत आहे. या समस्येमध्ये सर्वात जास्त सहभाग असलेले देश सुमारे ७० टके वायू उत्सर्जनासाठी जबाबदार आहेत. यापैकी फक्त एका देशाला मुलांसाठी सर्वाधिक धोका असलेल्या देशांमध्ये स्थान देण्यात आले आहे. 'चिल्ड्रेन क्लायमेट रिस्क इंडेक्स'नुसार, मध्य आफ्रिका रिपब्लिकला ८.७ गुणांसह मुलांसाठी हवामानबदलाच सर्वाधिक धोका असलेला देश म्हणून स्थान देण्यात आले आहे. यानंतर नायजेरिया आणि चाड ८.५ गुणांसह दुसऱ्या स्थानावर आहेत. भारत ७.४ गुणांसह २६ व्या स्थानावर आहे. पाकिस्तान (७.७ गुण) आणि अफगाणिस्तान

बांगलादेश, इथियोपिया ७.६ गुणांसह चौदाव्या आर्थिक पंधराव्या स्थानी आहेत. लिंचेस्टीन हा युरोपियन देश २.८ गुणांसह मुलांसाठी हवामान बदलापासून सर्वात सुरक्षित देश मानला गेला असून या यादीत शेवटच्या म्हणजेच १५ व्या क्रमांकावर आहे. युनिसेफ ही एक आंतरराष्ट्रीय संस्था आहे, जी मुले आणि मातांच्या हक्कांचे आणि कल्याणाचे रक्षण करण्यासाठी कार्यरत आहे. हा संयुक्त राष्ट्रांचा एक भाग आहे. १९४६ मध्ये विशेषतः दुसऱ्या महायुद्धानंतर जगभारातील मुलांना, भेडसावणाच्या समस्या लक्षात घेऊन त्याची स्थापना करण्यात आली. जगातील मुलांचे जीवनमान सुधारणे हे 'युनिसेफ'चे उद्दिष्ट आहे.

'युनिसेफ' मुलांसाठी आरोग्य सेवा, लसीकरण, शुद्ध पाणी पोषण आणि शिक्षण यांसारख्या आवश्यक मूलभूत सेवा पुरवते. याव्यतिरिक्त ती हिंसा, शोषण आणि भेदभाव तकरणासाठी कार्य करते. गरिबी, युद्ध किंवा इत्यादी आपत्कालीन परिस्थितींचा मुलांच्या जीवनावर परिणाम करण्याच्या देशांमध्ये ही संस्था विशेष सक्रिय आहे. जगातील सर्वात लहान बेट राष्ट्र असलेल्या नाउरुमध्ये हरितगृह वायूंना उत्सर्जन अत्यंत कमी आहे. आकाराने खूप लहान असलेल्या या देशाची लोकसंख्या खूपच कमी आहे. त्यामुळे त्याएवें एकूण उत्सर्जन खूप कमी आहे. तुवालू या देशात हरितगृह वायू उत्सर्जन खूप कमी आहे. याचे मुख्य कारण म्हणजे त्याचा लहान आकार आणि मर्यादित औद्योगिकीकरण भूतानमध्ये हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन खूपच कमी आहे. याचे कारण तेथे अधिक जंगले आणि वनक्षेत्रे आहेत. तर कार्बन डायऑक्साइड शोषून घेतात. माली हा पश्चिमांतरातील एक अतिशय कमी औद्योगिकीकरण असलेले देश. तिथे हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन कमी आहे. वातावरणातील बदलामुळे मुलांना पूर, उष्णतेची लात दुष्काळ अशा आपर्तीचा धोका तर वाढतोच; पण त्यांच्या

आहारातील पोषक घटकही कमी होत आहेत. 'द स्टर्ट ऑफ द वर्ल्डस चिल्ड्रन' या अहवालानुसार हवामान-संबंधित आपत्ती, लोकसंख्येतील बदल आणि तंत्रज्ञानाच्या प्रवेशातील असमानता ही आजची मोठी आव्हाने आहेत.

२०२३ हे हवामान इतिहासातील आतापर्यंतचे सर्वांत उष्ण वर्ष होते. यदा जागतिक तापमानातील वाढ दीड अंश सेल्सिसअसची लक्ष्यणरेषा ओलांडण्याची शक्यताही वर्तवली जात आहे. अशा परिस्थितीमध्ये हवामानाच्या वाढत्या धोक्यांचा परिणाम लहान मुलांवर अधिक गंभीरपणे होण्याची भीती या अहवालात व्यक्त करण्यात आली. पूर्व आणि दक्षिण आशिया तसेच पैसिफिक, मध्य पूर्व, उत्तर, पश्चिम आणि मध्य आफ्रिकेतील देशांमध्ये अंतितुण्ठेतीचा सामना करण्याचा मुलांच्या संख्येत सर्वांत मोठी वाढ होऊ शकते, असे अहवालात म्हटले आहे. पुरामुळे पूर्व आफ्रिका आणि पैसिफिक प्रदेशातील मुलांना सर्वांत जास्त फटका बसण्याची शक्यता आहे. या संदर्भात 'युनिसेफ' च्या कार्यकारी संचालक कॅथरीन रसेल यांनी म्हटले आहे की, मुलांना हवामान आपत्तीपासून आँनलाई धोक्यांपर्यंत विविध प्रकाश च्या आव्हानाच्या सामना करावा लागत आहे. हे धोके काळाच्या ओघात अधिक गंभीर होतील. २०५० मध्ये चांगले भविष्य घडवण्यासाठी कल्पनेपेक्षा जास्त प्रयत्न करावे लागतील. या अहवालात लोकसंख्येमध्ये होण्याच्या नाट्यमय बदलांवरही प्रकाश टाकण्यात आला आहे. यानुसार पुढील २६ वर्षांमध्ये उप-सहारा आफ्रिका आणि दक्षिण आशियामध्ये मुलांची लोकसंख्या सर्वांधिक असेल; आफ्रिकेत मुलांची संख्या सर्वांधिक असूनही ही लोकसंख्या ४० टक्क्यांच्या खाली पोहोचू शकते. २०००च्या दशकात लोकसंख्येतील हा हिस्सा सुपारे ५० टक्के होता. त्याच्रमाणे, पूर्व आशियामध्ये २००० मध्ये असणारा २९ टक्के वाटा आता १७ टक्क्यांच्या खाली जाईल. पश्चिम युरोपमध्येही असेच काहीसे चित्र पाहायला मिळेल. या बदलामुळे जगासमोर नवी आव्हानेही निर्माण होतील.

बनवाट औषधांमुळे उपचार रामभरोसे

देवाचा प्रसाद ग्रहण करत असताना अगदी भक्तीभावाघेतला जातो. तसेच डोळे बंद करून विश्वासाने गोळ्याऔषधेही खाण्यात येतात. देवाच्या प्रसादावर जेवढाविश्वास ठेवण्यात येतो, तेवढाच विश्वास डॉक्टरांनदिलेल्या गोळ्यांवर ठेवला जातो; परंतु जर गोळ्याऔषधच बनावट असतील, तर किंवा त्यामुळेच जीवालधोका आहे, असे समजल्यावर त्या माणसांची काअवस्था होईल? याचा नुसता विचार जरी केला तर जिवाचा थरकाप उडतो. मराठवाड्यातील बीड, नांदेडधाराशिव व छत्रपती संभाजी नगर जिल्ह्यातील शासकीरुणालयात बनावट औषधांचा पुरवठा झाल्याचे उघडकीस आले आहे. मराठवाड्यातील शासकीरुणालयात बनावट औषधी व गोळ्यांचा पुरवठा करूरुणांसाठी त्याचा वापरही झाल्याचे उघडकीस आत आहे.

नांदेडच्या जिल्हा शासकीय रुणालयातून मे २०२३ मध्यन्यूक्लास ६२५ या गोळ्यांचे नमुने तपासणीसाठ पाठविण्यात आले होते. त्या गोळ्यांचा अहवाल ऑक्टोबर २०२४ मध्ये प्राप्त झाला. त्यानंतर अन्न व औषध प्रशासन विभागाने १ लाख २३ हजार गोळ्यांचा साठा जस केला दीड महिन्यापेक्षा अधिकचा काळ उलटूनही संबंधिकंपनीविरुद्ध कुठलाही गुन्हा दाखल करण्यात आल नाही. विशेष म्हणजे ज्या कंपनीने हा पुरवठा केला होत ती कंपनीच मुळात अस्तित्वात नाही, असे सुरुवातीच्यतपासात आढळून आल्याचे सांगितले जात आहे. त्यामुळ पुरवठादार व जिल्हा शासकीय रुणालयाची यामध्यमिलीभगत असल्याचे बोलले जात आहे. धाराशिजिल्ह्यातही औषध निर्मात्या कंपन्यांकडून आवश्यक गुणवत्ता नसणाऱ्या सहा प्रकारच्या गोळ्यांचा पुरवट करण्यात आला होता. प्रयोगशाळेच्या अहवालानुसार तीन टप्प्यात जवळपास पावणेतीन लाख गोळ्या त्यकंपनीने परत बोलावून घेतल्या. औषध पुरवठा करण्याच्या त्या एजन्सीला धाराशिवमध्ये काळ्या यादीत टाकण्याआले आहेत. धाराशिव जिल्ह्यात आलेल्या सिप्रो-२५ एमजीच्या १ लाख ९ हजार २४०, सेफिक्सिस १ लाख १ हजार ३६२, सिप्रोफलोक्सासिन-५०० च्या ४० हजार २५८, एजिंप्रोमाइसिन १० हजार ८६४, अमॉक्सिसिलिन ३७५ च्या १९ हजार ६३०, अमॉक्सिसिलिन-६२५ च्या ७ हजार २४० अशा एकूण २ लाख ८८ हजारांहून अधिक गोळ्यांमध्ये आवश्यक गुणवत्ता नसल्यासंबंधित कंपनीला परत केल्या आहेत. यापैकी काही गोळ्या संबंधित कंपन्यांनी बदलून दिल्याचे समजते. छत्रपती संभाजीनगरमधील घाटी रुणालयातही २ प्रकारच्या औषधी संशयाच्या भोवत्यात आहेत. विशेष म्हणजे वरिष्ठांच्या आदेशानुसार त्या ३३ प्रकारच्या औषधींचा वापर थांबविण्यात आला. शिवाय याती २६ प्रकारची औषधी संपलेली असल्याने ज्या औषधींची वापर थांबविला आहे. त्याएवजी पर्यायी औषधी रुणांनदिली जात असल्याचे घाटी येथील अधिकाता यांन सांगितले. मराठवाड्यातील बीड जिल्हा तसा नेहमीचर्चेत असतो. बीड जिल्ह्यातील अंबाजोगाई येथील स्वामी रामानंद तीर्थ रुणालयास बनावट औषधांचा पुरवट करणारी एक टोळी उघडकीस आली आहे. मराठवाड्या

सर्वप्रथम या ठिकाणी बनावट गोळ्यांच्या पुरवठा झाल्या उघडकीस आल्यानंतर या प्रकरणात असलेल्या टोळ्यांसमोर आल्या आहेत. अंबाजोगाई येथील रुणालयांमधील सीन-५०० या औषधांचे सेंम्पल नमूद तपासणीसाठी घेण्यात आले होते. त्यांची तपासणी होउन्ही २३ ऑक्टोबर २०२४ रोजी आलेल्या अहवालात सदरी औषध हे रुणांसाठी निष्क्रिय व बनावट असल्याचे उघडकीस आले. या गोळ्यांमध्ये अंजिश्वोमायसीन घटक असणे अत्यंत आवश्यक होते; परंतु सदरी गोळ्यांमध्ये अंजिश्वोमायसीन नसल्यामुळे हा बनावट गोळ्यांचा प्रकार उघडकीस आला. किमान साडे असल्याचे हजार रुणांच्या पोटात या गोळ्या गेल्या. यामधून जीवित हानी झाली नाही, असे सांगितले जात असले तरी प्रकरणाच्या खोलाशी गेल्यास यामधून काहीतरी वेगळे बाहेर येईल, असे या क्षेत्रातील तज्ज्ञांचे मत आहे. याप्रकरणी सुरेश दत्तात्रेय पाटील, मिहीर त्रिवेदी (संभिवंडी जि. ठाणे), द्विती सुमित त्रिवेदी, (सुरत) विजय शैलेंद्र चौधरी रा. भीरा रोड, ठाणे या चौधारी जणांचिरुद्ध गुन्हा देखील दाखल करण्यात आला आहे. विशेष म्हणजे त्या औषधीच्या तक्रारीनंतर सव्वा वषष्ट अहवाल प्राप्त झाला व त्यानंतर गुन्हा दाखल करण्यात आला. म्हणजेच या दरम्यान हजारो रुणांच्या पोटात त्या गोळ्या गेल्या. त्या बनावट गोळ्या रुणांसाठी किंवा घातक ठरल्या हे आता शोधण्याची गरज आता मराठवाड्यात ज्या औषधी कंपनीने गोळ्या पुरवठा केल्यात त्यापैकी उत्तराखण्डमधील ब्रिस्टल फार्म केरळमधील रिफंड फार्मा, बायोटेक फॉर्म्युलेशन मेलबर्न बायो सायन्स तसेच एस एम एन लॉब या पांच कंपन्या बनावट असल्याचे समोर आले आहे. यांची कंपन्यांनी प्रत्येक ठिकाणी बनावट औषधांचा पुरवठा केला असल्याचे प्राथमिक तपासात निष्पत्त झाले आहे. त्यामुळे या कंपन्यांची औषधे असल्यास त्याबाबत त्वरित कल्पिण्यात यावे, असे पत्र संचालन कार्यालयातर्फे मराठवाड्यातील जिल्हा रुणालयांमधील पाठिंयात आले आहेत. पर्यंत एक म्हण खूप प्रसिद्ध होती. शहाण्या माणसाने कोर्टाची व पोलीस स्थानकात पायरी चढू नये, असे म्हटले जायचे; परंतु आपांच्यामध्ये आणखी एक भर पडली आहे. शहाण्यात कधीही दवाखान्यात जाण्याची वेळ येऊ नये, असे मराठवाड्यातील अनेक प्रकरणांवरून म्हणता येईल आरोग्य यंत्रणेतील पुरवठादार तसेच ठेकेदार यंत्रणा रुणांच्या जीवावर उठली आहे. बनावट औषधांची पुरवठा करून या लोकांनी काय साध्य केले हे नव्य सांगण्याची गरज नाही. अन्न व औषधी प्रशासनात कारभारही रुणांसाठी जीवघेणाच ठरत आहे. तपासणीसाठी पाठविलेल्या गोळ्यांबाबतचा अहवाल सव्वा वर्षांने प्राप्त झाला आणि त्यानंतर गुन्ह्याची नंतर होते, म्हणजे आरोग्य यंत्रणा तसेच अन्न व औषधे प्रशासन हे दोघेही चक्र झोपेत आहेत की काय असेच म्हणण्याची वेळ अंबाजोगाई येथील बनावट गोळ्या प्रकरणानंतर सर्वांच्या लक्षात येत आहे. मराठवाड्यातील सर्वच जिल्ह्यातील शासकीय रुणालयात औषधी गोळ्यांचा वेगळाच काळाबाज

अण्णा हजारे किती चूक किती बरोबर? - हनुमंत भोसले

केज | प्रतिनिधि

सामाजिक क्षेत्रात मोठी झालेली माणसे जेव्हा चुकतात ते व्हा त्यांच्या बदल बोलताना किंवा ऐकताना फार विचार करून व्यक्त व्हाबं लागतं. नुकताच दिल्लीच्या विधानसभानिवडण्याकीचा निकाल घोषित झाला. या निवडणुकीत आमआदमी पक्षाचा मोठा पराभव झाला त्यांना ७० पैकी केवळ २२जागा मिळाल्या या निकालानंतर संपूर्ण देशामध्ये वेगवेगळ्या प्रतिक्रिया येऊ लागल्या. अरविंद केजरीवाल व त्यांच्या पक्षाबद्दल वेगवेगळी मते व्यक्त होऊ लागली. यामध्ये संपूर्ण मीडियामध्ये जीप्रतिक्रिया ठळकपणे अधोरेखीत झाली ती होती महाराष्ट्राचे ज्येष्ठ समाजसेवक माननीय अण्णा हजारे यांची प्रतिक्रिया !

अण्णा हजारे यांनी अरविंद केजरीवाल यांना दोष देत त्यांनी पक्ष व राजकारण यात पडायला नको होतं अशी प्रतिक्रिया व्यक्त केली. अण्णा हजारे हे महाराष्ट्राचे ज्येष्ठ समाजसेवक आहेत खरे पाहता त्यांनी एकेकाळी समाजातील वाईट आणि चुकीच्या प्रवृत्ती विरोधात मोठा लढा देताना खूप मोठे योगदान दिले आहे. भ्रष्टाचार निर्मूलन जन आंदोलन किंवा माहिती अधिकाराचा कायदा या गोष्टी महाराष्ट्राला मिळाल्या त्या केवळ अण्णा हजारे यांच्या अथक परिश्रमातून आणि त्यांनी उभे केलेल्या आंदोलनातूनच याबाबत कोणालाही शंका असण्याचे कारण नाही. राळेगण सिद्धीच्या ग्रामविकास, पाणी आडवा - पाणी जिरवा, व्यासनमुक्ती यासारख्या सामाजिक मुद्यावर त्यांनी महाराष्ट्राचे लक्ष वेधून घेणारे कार्य केले. म्हणूनच त्यांच्या भ्रष्टाचार विरोधी जन आंदोलनात माझ्यासारखे अनेक लोक सक्रिय होते. या जनआंदोलनाचे मी केज तालुक्याचे नेतृत्व अनेक वर्षे केले. अण्णा एक परिपक्व नव्हीच नव्हते. त्यामुळे सततच्या उपौषष अजेंड्या बाहेर त्याना वैचारिक मुद्याआधारे शासनात फारसे नमवता आले नाही. त्या त्या वेळीच्या शासनाने त्यांचे जनआंदोलन लोकांनी हातात घेऊ नये याची काळजी घेत त्यांच्या कांही मागण्या मान्य केल्या ज्यामध्ये माहिती अधिकार व इतर कांही महत्वाच्या बाबीचा समावेश आहे. त्यांच्या चांगल्या कार्याबद्दल त्यांचे कौतुकच ! मात्र जगातील कोणताच व्यक्ती आपले यश, जनसमर्थन व त्यातून मिळालेल्या प्रसिद्धीच्या अहंकारातून सुटलेला नाही मग तो राजकाऱ्या तील लोकप्रतिनिधी असो, समाजसुधारक असो की आजच्या काळातील साधू-संत असोत प्रसिद्धीझोताच्या वलयाखाली ते स्वतःला नियंत्रित ठेवू शकले नाहीत. अशा लोकांनी आपापल्या क्षेत्रात आपल्यापेक्षा कोणी मोठे होणार नाही याची पूर्ण काळजी घेतली आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रात राळेगणसिद्धी सारखी दुसरी आदर्श गावे महाराष्ट्रात दिसली नाहीत. जी कांहीथोडीकार पुढे आली ती स्वतःच्या ताकदीनेच. नसता अण्णांनी प्रयत्न केला असता तसेच निश्चित अशी अनेक गावे उभी राहिली असती. आज दिल्ली पराभवानंतर मा. अण्णा हजारे यांनी अरविंद केजरीवाल यांच्याकार केलेली टीका निव्वळ पोरकटपणा वाटतो. आज देश व राज्यातील राजकारणाने अत्यंत खालची पातळी गाठली आहे. प्रामाणिकपणा किंवा इतर चांगली मूळ्ये बाळगणाच्यांना राजकारणात जायचे म्हटलं तर अशक्य बाब झालीय. राजकारणात जायचे तर तुमच्या विचारांना अजिबात स्थान नाही. तुम्हाला संबंधित राजकीय पक्षाचीवैचारिक व इतर कृतीशील गुलामगिरी स्वीकारूनच प्रवेश घ्यावा लागत. आज

माता रमाईच्या त्यागा मुळेच बाबासाहेब आंबेडकर शिक्षण घेऊन समाजकार्य करू शकले—कॅप्टन राजाभाऊ आठवले

बीड | प्रतिनिधि

दिनांक ०७/०२/२०२५ रोजी त्यागमर्ती माता
रमाई यांची १२७ वी जयंती बलभीम नगर बुद्धविहार
शिवाजीनगर बीड येथे मोठ्या उल्हासात साजरी
करण्यात आली याप्रसंगी मोठ्याप्रमाणात बौद्ध
उपासक उपासिका उपस्थित होते, प्रथम आदर्शाची
पुजा करून कार्यक्रमाची सुरवात करण्यात
आली. आध्यक्ष म्हणून चंद्रामाय जाधव व फुलामाय
इंगळे शोभाताई आठवले तर प्रमुख
पाहुणे म्हणून आर. पी आय. चे प्रदशाध्यक्ष पृष्ठी
कागदे साहेब, जेष नगर सेवक नर्सिंग नाईकवाडे,
नगरसेवक विनोद मुळूक, जिल्हा प्रमुख सचिव
मुळूक, निर्भीड जनपत्रकार सुनिलजी डॉग्रेसर, अशोक
शेजवळ, आसाराम औसरमाल साहेब, कॅप्टन
राजाभाऊ आठवले, डी. जी वानखेडेबाबा, प्रशांतजी
वासनिक, साहेबराव तरकासे, संजय मिसाळ, महेंद्र
वडमारे, प्रमोद शिंदे, चेतन पवार, निखिल सवाई
याची उपस्थित होती या कार्यक्रमात निशांत वडमारे
या बालकाने माता रमाई यांचे जीवन चरित्र सांगून
गीत गायले त्या बदल ऎड तेजस वडमारे व
साहेबराव तारकसेसाहेबांनी त्यास प्रत्येकी २००
रुपये बक्षीस व जयंती उत्सव समिती कडून एक
रमाई मातेचे पुस्तक भेट दिले त्यानंतर कॅप्टन
राजाभाऊ आठवले यानी माता रमाई यांच्या
जीवनातील त्याग आणि बलिदाना बदल सांगून
त्यानी बाबासाहेबांना कशी खंबीर साथ आणि
बाबासाहेब अमेरिकेत होते तेव्हा रमाबाईंनी खूप
कठीण दिवस घालवले. रमाबाईंनी या कठीण
काळातही कोणतीही तक्रान करता मोठ्या संघर्षाने
हसून दिवस काढले. डिसेंबर १९४० मध्ये बाबासाहेब
डॉ. भीमराव अंबेडकर यांनी थार्ट्स ऑफ पाकिस्तान

हे पुस्तक लिहिले आणि ते केवळ त्यांची पत्ती रमाबाई रामू यांना समर्पित केले, हे सांगत असताना सर्वांचे डोळे भरून आले, त्यांनंतर अंजली तेजस वडमारे यांनी उपस्थितींचे आभार मानले.

सरनतय ने कार्यक्रम संपन्न

झाल्यानंतर दुपारी २ ते ५ पर्यंत भोजनदान करण्यात आले हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी जयंती उत्सव समितीचे अध्यक्ष सिद्धार्थ वडमारे, उपाध्यक्ष अक्षय जोगांड, सचिव अजय जाधव, राज जाधव, आर्यन साळवे, नागेश साळवे, अनिल अंकुटे, राजू धनवे संजय धनवे, प्रेम जोगांड, सुरज वडमारे, शशी गवळी, यश गवळी, नितीन भालेराव निशांत वाघमारे, सनी जाधव सिद्धार्थ साळवे विराज साळवे रितेश साळवे आर्यन खेमाडे यांनी मेहनत घेतली त्याना ड तेजस वडमारे, गौतम खेमाडे, नितीन वाघमारे, बापू खेमाडे, सिद्धार्थ सोनवणे, दिलीप गवळी अंकुश जाधव, निवृत्ती वाघमारे, मंगेश वडमारे, विशाल वडमारे यांनी मार्गदर्शन केले या कार्यक्रमासाठी अंजली वडमारे, सरिता खेमाडे, आशा धनवे, कोमल वाघमारे, मुशीला साळवे, राधा साळवे, हौसाबाई वाघमारे, हेमा वडमारे, उर्मिला वडमारे, सुधा वडमारे, क्रांती धनवे आशा भालेराव, वर्षा खेमाडे, साखराबाई वाघमारे, जयश्री वडमारे, अर्चना जाधव, पद्मिनीबाई वडमारे, शिवकन्त्या खेमाडे, प्रीती जाधव, रमाबाई सोनवणे, नंदा वडमारे, राणी साळवे शिला साळवे, मंदा वडमारे, किरण वडमारे, सांची वडमारे, हर्षदा साळवे नंदिनी साळवे, जानवी वाघमारे, सानिका जाधव, अदिती धनवे. व परिसरातील सर्व शिव फुले, शाहू आंबेडकर याच्या विचाराचे बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

A portrait of a middle-aged man with dark hair and a prominent mustache. He is wearing a white button-down shirt. The background is a plain, light green color. The man is looking slightly downwards and to his right, with a neutral expression.

राजकारणात पर्याय म्हणून पक्ष काढून राजकारणात उतरले असतील तर त्यांनी चूक केली असे का म्हणता ? तर मग चांगल्या व इच्छुक लोकांनी आज भ्रष्टाचाराचे आरोप असणाऱ्या कॅंग्रेस, भाजप, राष्ट्रवादी व शिवसेना अशा पक्षात जावं का ? हे पक्ष तर प्रवेश घेण्यापूर्वीचा आपल्या विचार व कार्याच्या अटी समोर ठेवतात ज्या मान्य करूनच त्यांच्या पक्षात प्रवेश घावा लागतो.अशा तो व्यक्ती कितीही चांगल्या विचार व कृतीचा असला तरी तो त्या पक्षात आपल्या स्वतःच्या मता नुसार काम करण्यास स्वतंत्र नसतो.तर मग राजकारणात चांगल्या माणसांनी घेण्याचा काय उपयोग ? अशा वेळी अण्णा हजरे यांनी आजच्या राजकारणाला पर्याय म्हणून पुढे आलेल्या आम आदमी पक्षाला मोठ्या मनाने सहकार्य करायला हवे होते.पाहिजे तर अण्णा हजरे यांनी या पक्षाला कांही नियम व अटीची आचारसंहिता घालून दिली असती तरी चालले असते.परंतु राजकारणात उतरलेल्या अरविंद केजरीवाल व सहकार्यांची प्रतिमा आपल्या सामाजिक करण्यापेक्षा अधिक उंचावत असल्याचे पाहन अण्णानी चक्र अरविंद केजरीवाल व आपला टीकचे लक्ष बनवले ही त्यांची कृती त्यांची मोठी चूक होती. तसं पाहिलंतर अण्णा हे महाराष्ट्राच्या सामाजिक क्षेत्रातील जेष समाजसेवक आहेत.ते महाराष्ट्राला नक्कीच परिचित होते.मात्र दिली आंदोलनापूर्वी ते संपूर्ण देशवासियांना नक्कीच परिचित नव्हते.अण्णानां देशपातळीवर ओळख निर्माण करून देशाच्या प्रसिद्धी झोतात आणले ते अरविंद केजरीवाल व त्यांच्या टीमच्या आंदोलनानेच.यापूर्वी अण्णांचे कोणतेच आंदोलन महाराष्ट्राच्या बाहेर झालेल नव्हते.अपवादाने एखादे झाले असले तरी त्याला फार मोठे

वलय प्राप्त झालेले नव्हते.याची जाणीवही अणांनी ठेवायला हवी होती.तसेही सध्या अण्णा हे ठराविक पक्षांच्या सरकार विरोधातच आंदोलने करतात व इतर वेळी शांत बसतात असा मोठा आरोप महाराष्ट्राच्या बहुसंख्याकांच्या तोंडातून स्पष्टपणे ऐकायलामिळतो आहे जो खरा वाटूलगातो. खरं तर मी एकेकाळच्या अण्णांचा कट्टर कार्यकर्ता होतो.पण मी माझे डोके वापरतो.मी चांगल्या विचार कार्याचा समर्थक नक्कीच आहे पण ज्या लोकप्रतिनिधी,समाज सेवक किंवा अध्यात्मिक महाराजांवर,किर्तनकारा वर मी विश्वास ठेवलाआहे तो जर चुकला असेल तर त्याला चूक म्हणून त्याचा निषेध करण्याचं सामर्थ्य माझ्यात आहे.असे लोक चुकले तरी त्यांचे शिष्यत्व करत राहणारी मानसिक गुलामगिरी मी नाकारतो. म्हणून एके काळी अण्णांचं कट्टर समर्थन करत केज शहरातत्यांच्या सभा घेणारा मी आणि आज त्यांच्याबद्दलवास्तव लिहिताना त्यांच्यावर त्यांची चूक दाखवणारा मी कांहीना आवडेल असंही नाही.आजअण्णा, अररविंद केजरीवाल व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी राजकारणात जाऊन चूक केली म्हणत असतील तर मग राजकारणात चांगली माणसे काय आभाळातून खाली पडणार आहेत का ? आज गावात सरपंचांविरोधात तोंड उघडायला लोक भितात तर मग भाजपसारख्या बलाढ्य पक्षाच्या साम-दाम-दंड नीतीला भेदून दिल्लीत २२ जागा मिळवणाऱ्या आमआदमी पक्षाचे कौतुकच व्हायला हवे.म्हणून मा.अण्णा हजारे यांनी आजपर्यंत दिलेल्या सामाजिक योगदानासाठी आम्ही त्यांचे शंभर वेळा कृतज्ञता व्यक्त करून आभार मानू मात्र त्यांच्या आजच्या चुकीच्या भूमिकेचे अजिबात समर्थन करता येणार नाही....!

गेवराईच्या द बा घुमरे पब्लिक स्कूलमध्ये स्नेहसंमेलन व मातापालक मेळावा संपत्र

गेवराई। प्रतिनिधि
शैक्षणिक सामाजिक, सांस्कृतिक व
शिक्षण क्षेत्रात अग्रे सर असणाऱ्या
कै. बचलावार्ड घुमरे शिक्षण प्रसारक मंडळ
संचलित द. बा घुमरे पब्लिक स्कूल गेवराई
यथेवार्षिक स्नेहसंमेलन व माता पालक
मेळावा उत्साहात साजरा करण्यात आला.
राजमाता जिजाऊ मास्हाहेब, सरस्वती
आणि संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष कै.
द. बा घुमरे (तात्या) यांच्या प्रतिमेच्या
पूजनाने कार्यक्रमाध्यक्ष म्हणून संस्थेचे
आली. कार्यक्रमाध्यक्ष म्हणून संस्थेचे
सचिव दीपक घुमरे तर कृषी उत्पन्न बाजार
समितीचे माजी सभापती भाऊसाहेब
नाटकर, डिजिटल मीडिया परिषदेचे
जिल्हाध्यक्ष दिनकर शिंदे, सामाजिक
कार्यकर्ते डॉ. उद्धवाराव घोडके, संपादक
शिवाजीराव ढाकणे, शिवछत्रपती पुरस्कार
विजेते दगडू चव्हाण, माध्यमिक शाळेचे

मुख्याध्यापक थे ते सी एल, प्राथमिक शाळेचे मुख्याध्यापक घुमरे एस के यांची प्रमुख उपस्थिती होती. यावेळी वेदांत तौर, येवले तनुष्का, शेख हिबाअनम, पवार जिज्ञासा, घुमरे आर्या, फलके मुका या विद्यार्थ्यांनी तर श्रीमती सुप्रिया मरे यांनी पालक प्रतिनिधि म्हणून शाळा आणि येथील शिक्षकांबद्दल आपले मनोगत व्यक्त केले. यानंतर वर्षभरामध्ये

A photograph of a man with dark hair and a mustache, wearing a white polo shirt with a small logo on the chest and dark trousers. He is standing to the left of a large vertical banner. The banner has text in Marathi on both sides. The text on the right side reads:

विद्यार्थी, नेशनल लेवल सायन्स, मॅथ,
इंगिलिश,ओलंपियाड स्पर्धेतील विद्यार्थी,
गेवराई यथील संपत्र झालेल्या तालुकास्तरीय
विज्ञान प्रदर्शनातील विद्यार्थी तसेच शाळेय
स्तरावर आयोजित विविध स्पर्धेतील
विद्यार्थी यांचा ट्रॉफी व प्रमाणपत्र देऊन
गौरव करण्यात आला. यांनंतर विद्यार्थ्यांनी
आपल्या कलागुणांना वाव देण्यासाठी
आयोजित केलेल्या स्नेहसंमेलनामध्ये
कोळीगीत, शेतकरी गीत, देशभक्ती गीत,
विनोदी नाटक असे वेबावेळे कलाविष्कार
सादर करून प्रेक्षकांचे मन जिंकले. या
कार्यक्रमाला विद्यार्थी,शिक्षक, शिक्षकेतर
कर्मचारी तसेच माता पालक वर्ग उपस्थित
होता. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन शिंदे ए
जे, श्रीमती चौधरी मॅडम, श्रीमती कुलकर्णी
मॅडम, श्रीमती काळे मॅडम व श्रीमती पूजा
मॅडम यांनी केले तर आभार प्रदर्शन श्री
शिंदे ए जे यांनी केले.

अँपा डॉक्टर्स महिला क्रिकेट चषक स्पर्धा अंबाजोगाई

सर्व डॉक्टर्सनी आपल्या शारीरिक तंदुरुस्तीची काळजी घ्यावी-डॉ राजेश इंगोले

अबाजागाइ । परवज पटल
अं बांजो गाई मे डीकल प्रक्षिट शनस
असो॒सिएशनच्या अँपा डॉक्टर्स महिला चषक
स्पृधेंत रंयल फार्यस संघाने विजेतेपद पटकावले
तर यांगेश्वरी चौम्यिन्स संघाला उपविजेतपदावर
समाधान मानावे लागले. विजेत्या व उपविजेता
संघास इंडीयन मेडीकल असो॒सिएशनचे महाराष्ट्र
राज्याचे सांस्कृतीक समिती अध्यक्ष डॉ राजेश
झंगेले, अँपा संघटनेच्या अध्यक्षा डॉ मुलभा
पाटील, उपाध्यक्ष डॉ सुनील नांदलगावकर, सचिव डॉ क्रषिकेश घुले, डॉ संदीप
जैन, डॉ मनीषा पवार यांच्या हस्ते पारितोषिक
वितरण करण्यात आले. यावेळी बोलताना डॉ
राजेश झंगेले यांनी डॉक्टर्स आपल्या व्यस्त
आयुष्यात आपल्या अनेक आवडी निवडी
विसरून जातात. प्रत्येक डॉक्टरमध्ये एक व्यक्ती
म्हणून आपली आवड आपले छंद असतात.

कुणी छान खेल खेलतात, कुणी छान चित्रकार
असतो, कुणी छान गायक, नर्तक नर्तिका,
कलाकार, फोटोग्राफर असतात पण वैद्यकीय
सेवा क्षेत्रात उत्तरल्यावर वेळे अभावी डॉक्टर्स
मधील या अभिव्यक्ती लोप पावतात. अंगा
डॉक्टर्स असोसिएशनच्या कर्तव्याम
अध्यक्ष डॉ सुलभा पाटील यांनी प्रथमच
अभिनवरीत्या डॉक्टर्स साठी विविध क्रीडा स्पर्धा
आयोजित करून डॉक्टर्समधील खेळाडीला जागृत
केले आहे याबद्दल त्यांचे आभार मानते. सर्व
डॉक्टर्सनी आता हा जागृत झालेला खेळाडू
आता लोप पावू न देता वर्षभर आपला शारीरिक
फिटनेस कायम राखावा. असे आवाहन केले.
आपला व्यवसाय आपले पोट भरतो पण
कलाक्रीडा कौशल्य आपलं जीवन जगणं समृद्ध
करत आयुष्याला अर्थ देतात. त्यामुळे प्रत्येकाने
आपली कला ,आपले छंट आयुष्यात जोपासन

अभन्दन कले. रयतल फायस या बिजलत्या संघाच्या कर्णधार डॉ प्रिया नागरगोजे तसेच योगेश्वरी चम्पियन्स या उपविजेत्या संघाच्या कर्णधार डॉ स्वाती हारे यांना डा राजेश इंगोले यांच्या हस्ते अंपा चषक देऊन गौरविण्यात आले तर या सामन्यात फलंदाजी, गोलंदाजी आणि क्षेत्रक्षणात उत्कृष्ट कामगिरी बजावत आपल्या फायर्स संघाला विजेतपद मिळवून देणाऱ्या डॉ योगिनी नागरगोजे यांना सामनावीर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. या सामन्यासाठी पंच महणून बिबिसार वाघमारे व संघर्ष इंगले, स्कोरर महणून चाफा भडके व प्रा अनंत कांबळे तर समालोचक महणून डॉ देवराव चामणर, डॉ सचिन कस्तुरी, डॉ संदीप जैन यांनी कामगिरी बजावली. योगेश्वरी महाविद्यालयाच्या मैदानात मुरु असलेल्या ह्या क्रिकेट स्पर्ध्या अंत्यंत जल्लेशत व उत्साहात पार पडल्या.

नौकरी हे जगण्याचे एक साधन आहे गटशिक्षण अधिकारी लक्ष्मणराव बेडसकर

केज | प्रतिनिधि

साने गुरुजी निवासी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालयामध्ये इयता दहावी, बारावीच्या निरोप समारंभ निमित्त गटशिक्षणाधिकारी श्री. लक्ष्मणराव बेडसकर हे बोलत होते. साने गुरुजी निवासी विद्यालय हे एक केज तालुक्यातील आदर्श विद्यालय आहे. शिक्षणा पासून कोसो दूर असणाऱ्या वंचित घटकासाठी चालणार हे विद्यालय एक आदर्श विद्यालय ठरलं आहे या विद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या विचाराची प्रगल्भता उत्कृष्ट आहे. त्यामुळे पुढील जीवनात ते डॉक्टर, इंजिनियर जरी बनले नाही तरीएकआदर्श नागरिक म्हणून जीवन नक्कीच जगतील त्याच बरोबर नोकरी हे जगण्याचे एक साधन आहे. मात्र ते एकमेव नाही याचा विद्यार्थ्यांनी विचार करावा. आज जरीएखाद्या विद्यार्थ्यांस कमी श्रेणीचे मार्क असतील तरी त्याने ठरवल्यानंतर तो उच्च कोटीतील पाहिजे त्या क्षेत्रामध्ये भरारी घेऊ शकेल. विद्यार्थ्यांना कोणी किंतीही काहीही शिकवायचे म्हटले तरी विद्यार्थ्यांमध्ये मुळातच उपजत

८० टके गुण असतात २०% गुण शाळ महाविद्यालय, खाजगी शिक्षण्या यातून मिळत असतात. तेहां इतरआणि शिक्षवले म्हणून मुळे शिक्षणार नाहीत मुलांनी शिकायचे ठरवले की मुळे शंभर टके शिक्षात. क्रिकेट विश्वात दहावी अनुत्तीर्ण

असणारा सचिन तेंडुलकर जगावर अधिराज्य गाजवले आहे. तर गान कोकिळा लता मंगेशकर यांचीही त्यांनी उदाहरण देऊन विद्यार्थ्यांना शिक्षणात भरारी घेण्यासाठी प्रेरणा दिली. तसेच मी एक शिक्षण क्षेत्राबरोबरच सामाजिक काम करणारा अधिकारी आहे.

विद्यार्थ्यांनो तुम्हाला शिक्षण घेत असताना कोणत्याही प्रकारची गरज पडली तर सदैव माझी दारे आपाणासाठी उघडे आहेत असेहीत्यांनी विद्यार्थ्यांना आश्वासित केले. तसेच कराड दांपत्याने या शाळेला वाहन घेतले आहे असे गौरव उद्भार यावेळेस काढले. कायेंक्रमाचे

